

Item: 6434

Kiad sor: 11/06/1989 23:01:52

Om Fejléc: kiad rvk2030 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: Ha a berlini falat lebontják...

Hír:

London, 1989. november 6. (BBC, Panoráma) - Ha a berlini falat lebontják - és Krenz valamely utódjától várható ez a népszerű húzás -, Európa rögvest meg fog változni - jelentette ki minap William Wiesmogh, jeles Kelet-Európa-szakértő. - De akárhogy legyen is alkotmányjogilag, Németországnak többé nem kell megosztottnak maradnia sem fizikailag, sem politikailag.

Észak-és Közép-Európában Németországgal jó viszonyban álló, demokratikus tömb alakulhat ki, a déli blokk pedig - Bulgária, Románia, Albánia és talán Jugoszlávia - megmarad a kommunizmus előretolt helyőrségének, elszegényedve, rosszul kormányozva, klasszikus, javíthatatlan, balkáni karakterrel. Ebbe a történelmi folyamatba Anglia csak csak távolról szólhat bele, de mint európai hatalomnak, mégis van valamiféle szerepe.

Ha a kommunizmus kivonul Kelet-Németországból, megnyílik az út az Európai Közösség bővítése felé. Ennek akár 17 tagja is lehet. Csatlakozhat Lengyelország, Magyarország, Csehszlovákia, Ausztria és Kelet-Németország. Beléphetnek, vagy laza szövetségre léphetnek. Ezzel az Európai Közösség 300 millió lélekszámú tömbből 400 millióra nőhetne, s messze a leggazdagabb társulás lenne az egész világon, nagyobb tőkével, mint az Egyesült Államoké vagy Japáné. Ezt a megnövekedett európai társulást Anglia előnyösebben tolerálná, mint a jelenlegit.

A Közös Piacot, mint a római egyezmény eredeti hat aláírójának közösségét még mindig a rajnai államok dominálják, és ilyen körülmények közt föderális elképzeléseitől az angol közvélemény kissé húzódozik. (folyt.)

Item: 6435

Kiad sor: 11/06/1989 23:09:51

Om Fejléc: kiad rvk2031 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Ha a berlini falat... - 1. folyt.

Hír:

A megnagyobbodott közösség elveszítené rajnai középpontját, nem a német-francia szövetség szabná meg az irányát, hiszen immár a távoleső Palermo, Cork és Gdansk érdekeit is képviselnie kellene.

Meglepő, de így van. Margaret Thatcher már nagyon régen híve az Európai Közösség bővítését célzó törekvéseknek. Tegnap Sandy Correspondent című angol lapnak adott nyilatkozatában utalt erre. Azt mondta: mint Brugge-ben rámutattam, Varsó, Prága és Budapest

európai fővárosok.

Igaza van Margaret Thatchernek: Varsó, Prága, Budapest, Berlin és Bécs nélkül nincs Európa. Hallatlanul fontos lenne, hogy teljes jogú tagokként bekerülhessenek ezek a nemzetek a Közös Piacba.

De Gaulle tábornok álmodozott derülátóan az Atlanti-óceántól az Ural-hegységig terjedő Európáról. De mindig a nemzetek Európájáról beszélt és nem a nemzetek fölötti Európai Közösségről. Margaret Thatcher elképzelései hasonlóak. Úgy hisszük, tudja, miként terjeszthető ki Kelet felé a közösség oly módon, hogy az örök "de Patrie" elve fennmaradjon. +++

Item: 6517

Kiad sor: 11/08/1989 23:29:09

Om Fejléc: kiad rvk2024 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: A berlini változások - bonni szemmel

Hír:

London, 1989. november 8. (BBC, Panoráma) - Bonni tudósítónk a következőket jelentette:

A nyugatnémet államminiszter helyesléssel nyugtázta a keletnémet párt politikai bizottságának lemondását, de kijelentette: a döntő az lesz, mit tesz majd a központi bizottság a keletnémet politika általános irányának megváltoztatására. Minden azon múlik, milyen gyorsan teljesítik az emberek reményeit és követeléseit a politikai és gazdasági reformra. Hangsúlyozta, milyen nagy szükség van a szabad választásokra és a többpártrendszer bevezetésére.

Maga Kohl kancellár a parlamentben jelentős gazdasági segélycsomagot ígért az NDK-nak, ha vezetője lemond a hatalmi monopóliumról és bevezeti a nyugati típusú demokráciát. Az anyagi segítség kárba veszne, ha az NDK nem tér rá a piacgazdálkodásra. Nemzeti kötelesség a politikai és gazdasági változások támogatása az NDK-ban - mondotta és hozzátette: ma kisebb ok van, mint bármikor arra, hogy belenyugvással szemléljék Németország hosszú távú megosztottságát. Az események az egész világnak megmutatták, hogy hazánk megosztottsága természetellenes és hogy nem állhat fenn örökké a Berlini Fal és a szögesdrót. Megerősítette azonban kormánya álláspontját, miszerint a két német állam közötti kapcsolatok nem fogják elszakítani az NSZK-t a nyugati közösségtől. Nem vándorlunk a Kelet és a Nyugat között - mondotta. +++

Item: 6571

Kiad sor: 11/09/1989 23:08:21

Om Fejléc: kiad rvk1137 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: Az NSZK-NDK határ

Hír:

München, 1989. november 9. (SZER, Késő esti mai nap) -
Kelet-berlini bejelentés szerint az ország minden polgára közvetlenül
utazhat Nyugat-Németországba, és enyhítik az utazási korlátozásokat
más országok esetében is. Az emberek a berlini falnál lévő átkelőhelyeken
is távozhatnak - mondotta Schabowski politikai bizottsági tag, aki szerint
bárki könnyen megkaphatja a kiutazási engedélyt.

E tudósításhoz, illetve jelentéshez csatlakozik Sasvári Attila
tudósítása:

- Günter Schabowski politikai bizottsági tag egy ideig zavartan
forgatta kezében a papírlapokat, majd sajtókonferenciájának végén
nagy nehezen közölte az újságírókkal a mai nap szenzációját, a
minisztertanács legújabb határozatát: Azonnali hatállyal megnyitják
az NDK és az NSZK között a határokat a kiutazni vágyók előtt. Az
illetékes hatóságokat utasították, hogy minden előfeltétel és
késlekedés nélkül adják meg a kiutazáshoz szükséges vízumot.

A lépést Schabowski azzal indokolta, hogy meg akarják kímélni
Csehszlovákiát attól a teheről, amit a jelenlegi menekülthullám
jelent számára. Nem tudni, hogy hányan ragadták meg ebben a
pillanatban az NDK-ban kofferjeiket, de az áttelepülni akarók számát
jával több mint egymillióra becsülik.

A döntés következményei egyelőre nehezen felmérhetők. Igaz, hogy
a menekülthullám már csehszlovákián keresztül is elképesztő
mértéket öltött. Az utóbbi 24 órában 11 ezren, a hét vége óta
összesen 52 ezren jöttek át az NSZK-ba. A dolgot mégis valamennyire
korlátozta a cseh-nyugatnémet határátkelőhelyek áteresztőképessége.
Ehhez most újabb csatorna társul, a vízumkiadó-helyek
teljesítőképessége. (folyt.)

Item: 6572

Kiad sor: 11/09/1989 23:10:41

Om Fejléc: kiad rvk1138 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Az NSZK-NDK határ - 1. folyt.

Hír:

A kiutazók az összes NSZK-ba vezető határátkelőhelyet igénybe
vehetik, így a nyugat-berlinieket is. A rendelkezés addig marad
érvényben, amíg meg nem hozzák az új útlevéltörvényt, vagyis
előreláthatólag decemberig.

A központi bizottság mai ülésének másik döntése az volt, hogy
december közepére összehívják a pártkongresszust, amely
személycserét hajthat végre a központi bizottságban. A
pártkongresszus összehívása annak a nyomásnak az eredménye, ami a
párttagság soraiból éri a vezetést, és amit jól jelzett a párttagok
tegnapi ötvenezres tünete a központi bizottság székháza előtt.

Ráadásul saját alapszervezete leváltotta ma a hallei körzet párttitkárát, akit éppen tegnap választottak újjá a politikai bizottság tagjaként. Ugyancsak alulról jövő kezdeményezés nyomán menesztették ma a cottbusi körzet párttitkárát is.

Mindezek fényében teljesen reménytelen vállalkozásnak látszik Egon Krenz tegnapi kísérlete, hogy a honeckeri gárda legkényelmetlenebb tagjainak leváltásával, de mindössze négy új ember bevonásával a politikai bizottságba, átmentse saját hatalmát. Ráadásul az újonnan jöttek közül három inkább konzervatív beállítottságú, és egyedül Hans Modrow az, akit reformszimpatiákkal lehet gyanúsítani.

A legfontosabb kérdés jelenleg nem az, hogy milyen ügynevezett akcióprogram elfogadásával zárul majd a központi bizottság ülése. (folyt.)

Item: 6573

Kiad sor: 11/09/1989 23:13:42

Om Fejléc: kiad rvk1139 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Az NSZK-NDK határ - 1. folyt.

Hír:

Valószínű különben, hogy a program radikális frázisokat és kevésbé radikális intézkedések ígérését tartalmazza majd. Mindamellet nem kizárt, hogy szó lesz benne szabad választások megtartásáról is, jóllehet Egon Krenz megfogalmazásai e kérdésben lényegesen eltérnek a sajtókonferenciákat tartó Günter Schabowski nyilatkozataitól. De Egon Krenz akár azt is megígérhetné, hogy egy hónap múlva feloszlatja a kommunista pártot, és ő maga emigrációba vonul az NSZK-ba. Az alapvető probléma az, hogy ezt sem hinné el neki senki, a menekülthullám nem állna meg, sőt - mert az emberek is erre gyanakodnának -, még fokozódna is. A legújabb személyi változásoknak hosszabb távon annyi értelme lehet, hogy az emberek bizalmát egyértelműen élvező Hans Modrow immár ott van a hatalom központjában.

Krenzen kívül alighanem már mindenki felismerte, hogy hovatovább ő maga az egyetlen akadálya a reformok megindulásának. Minél tovább marad meg főtitkári posztján, annál jobban éleződik az általános válság. +++

Item: 6596

Kiad sor: 11/10/1989 21:04:50

Om Fejléc: kiad rvk2020 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: Jalta vége és Magyarország

Hír:

München, 1989. november 10. (SZER, Magyar híradó) - Sztálin a jaltai megállapodások megszegésével hajtotta igába Kelet-Európa népeit. Ez az uralmi rend volt eddig a sztálinizmus egyik legsúlyenteljesebb élő emlékműve. Most ezt is - mint 1956-ban a

budapesti Sztálin-szobrot ledönti a népek szabadságvágya. Vadász János fűz néhány megjegyzést ahhoz, hogy milyen szerepet játszottak a magyar reformok a berlini fal ledőlésében.

- Eljön az idő - talán nincs is olyan messze -, amikor már meg lehet írni a jaltai világtrend felbomlásának, a szabadságra és önrendelkezésre épülő új európai rend kialakulásának történetét.

Egyetlen tárgyilagos krónikás sem hagyhatja majd figyelmen kívül Magyarország fontos szerepét ebben a történelmi fordulatban. Meg kell írniuk, hogy a kommunista hatalom bukása Kelet-Európában a magyaroknál és a lengyeleknél kezdődött, és amikor a kelet-németországi földindulás elemzéséhez érnek, rá kell mutatniuk, hogy ehhez az első lökés Magyarországról indult ki. Mert mihelyt 1989 szeptemberében a magyar kormány megnyitotta a maga vasfüggönyét a keletnémet polgárok előtt, feltartóztathatatlanul megindult az a lavina, amely - írják majd a történészek - nem sokkal később a berlini falat is maga alá temette, a két német államot elválasztó vasfüggönyt is tarthatatlanná tette. De most még a jelen folyamatos krónikájánál tartunk.

Pillanatnyilag az érdekel bennünket, hogyan befolyásolja Magyarország sorsát, lehetőségeit az a falrengető fordulat - a fellengzős jelző ezúttal szó szerint értendő -, amely a kettéoszott Európa arkhimédészi pontján, Kelet-Németországban megy végbe, amihez közvetve mi magyarok is hozzájárultunk. E fordulat láttán senki sem kétkelhet többé abban, hogy a demokratikus átalakulás a kommunista hatalom felbomlása nem valamiféle sajátos magyar vagy lengyel tünemény, hanem egyetemes érvénnyel lép fel Európa egész térségében, amelyet eddig amolyan sorsmegjelölésként Kelet-Európának nevezünk. (folyt.)

Item: 6597

Kiad sor: 11/10/1989 21:07:11

Om Fejléc: kiad rvk2021 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Magyarország és Jaltai vége - 1. folyt.

Hír:

A sztereotip magyar kérdésre - jó ez nekünk? - meggyőződéssel válaszolhatjuk: igen. Jó nekünk, ha mind több leigázott nemzet és társadalom veszi kezébe sorsának irányítását, ha a szabadság és demokrácia hatóköre bővül és a diktatúra hatóköre visszaszorul. Jó nekünk, mert mi is meríthetünk mások példáiból. És jó nekünk, mert a szabadság és demokrácia térnyerésével fokozatosan csökkennek bármiféle visszarendeződés esélyei. De reálisan számolnunk kell azzal is, hogy a kelet-európai átalakulás színpadára új szereplők lépnek, s nem leszünk mindig rivaldafény középpontjában.

A nemzetközi figyelem - amely eddig indokoltan szegeződött Magyarországra és Lengyelországra - most ugyancsak érthetően Kelet-Németországra összpontosul, holnap talán Csehszlovákiára. És

nem csupán a figyelem oszlik meg, hanem az a gazdasági segítség, együttműködési készség is, amelyet a nyugati világban kivált a kelet-európai átalakulás folyamata. A lényeg mégis az, hogy - mint Arany János megálmodta - egy szélesedő folyam fő sodrában vagyunk, és egyre inkább rajtunk múlik, hogy ne kanyaruljunk hátra, a holtvízbe. +++

Item: 6600

Kiad sor: 11/10/1989 21:23:56

Om Fejléc: kiad rvk2024 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: Grósz-nyilatkozat a magyarországi változásokról

Hír:

London, 1989. november 10. (BBC, Panoráma) - Grósz Károly ma hosszabb interjút adott Pártos Gábornak, a BBC kommentátorának. Az interjút holnap kora esti adásunkban sugározzuk, de tekintettel aktualitására, ma kiemeljük azt a részletet, amelyben Grósz Károly a berlini fal megnyitásáról fejt ki véleményét:

- Szerintem ez egy helyes és időszerű döntés volt. Jobb lett volna, ha korábban meghozzák. Nézze

Régen vallom, nem akkor csak, amikor miniszterelnökként tevékenykedtem: az ország kapuit nem lezárni, hanem kinyitni kell. Akik menni akarnak menjenek, ismerkedjenek meg a világgal. Ezáltal gazdagabb lesz a nemzet is, mert a tagjai új élményeket szereznek, új ismereteket és új tudást. Másrészt pedig az emberek ha másutt jobban tudnak érvényesülni, akkor a hazához való viszonyuk is egyértelműbbé válik.

- Mit gondol, Egon Krenz és a jelenlegi keletnémet vezetés meg tud-e birkózni a feladatokkal?

- Én úgy ítélem meg hogy igen, bár hát ön is tudja nagyon jól, hogy a kormányalakítás még vissza van, tehát nem mindegy, hogy milyen erők, milyen arányban foglalnak helyet majd a politikai vezetésen túl a kormányzati munkában.

- Grósz Károly nyilatkozott Pártos Gábornak. Az interjú többi részét holnap a kora esti, 7 órakor kezdődő adásunkban hallhatják. +++

Item: 6604

Kiad sor: 11/10/1989 21:44:09

Om Fejléc: kiad rvk2028 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: Újabb rés a vasfüggönyön

Hír:

London, 1989. november 10. (BBC, Panoráma) - Az NDK bejelentése, hogy megnyitja nyugati határát és Berlint, minden eddiginél nagyobb rést ütött a Kelet-és Nyugat-Európát elválasztó vasfüggönyön. A szabad forgalom sokféle kérdést vet fel. - Donald Arnold, a BBC

kommentátora először azt vizsgálja meg, mit jelentett a berlini fal és mit jelent most a hiánya:

- A komor, szürke betonépítményt, amely Berlinen keresztül kígyózik, 28 évvel ezelőtt azért emelték, hogy megakadályozzák keletnémetek Nyugatra menekülését. Építésze, Erich Honecker három héttel ezelőtt mondott le, mint a keletnémet állam és párt vezetője. Utódainak most gyorsan azon kell tevékenykedniük, hogy véget vessenek a több évtizedes represzióknak, melynek a fal tartós és provokatív jelképévé vált. Hirtelen feleslegessé válása és a kelet-nyugati határ megnyitása azt jelenti, hogy a keletnémetek most közvetlenül utazhatnak Nyugatra és nem Csehszlovákián keresztül, mely az utóbbi időkben a rés szerepét játszotta. Mintegy 50 ezren választották ezt az utat ezen a héten, még azután is, hogy bejelentették a korábbi utazási enyhítéseket.

A határok tegnap esti megnyitása ideiglenes intézkedés, melynek jövője az új, módosított és tovább liberalizált törvények jogerőre emelésétől függ.

Magát a falat nem fogják azonnal lebontani. Nemcsak azért volt ott, hogy a menekülést megakadályozza, hanem azért is, hogy az áruk áramlását korlátozza. Sok keletnémet fogyasztási cikk - elsősorban az élelmiszerek - árát államilag támogatják, s ez a tény azt a veszélyt idézi elő, hogy üzerek fognak előnyt kovácsolni ebből a helyzetből és Nyugat-Berlinben adnak el árut. (folyt.)

Item: 6605

Kiad sor: 11/10/1989 21:47:24

Om Fejléc: kiad rvk2029 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Újabb rés a vasfüggönyön - 1. folyt.

Hír:

A fal nemcsak halálsáv, mely az évtizedek során sok emberéletet követelt, de egyben elcsúfítása is Európa egyik történelmi nagyvárosának. Ottlétét az emberek provokációnak tekinthetik, ezért lehet, hogy a keletnémet buldózerek végül mégis nekilátnak lebontásának. A nyugat-berlini rendőrség valószínűleg segítségükre lenne a peketepiac letörésében is.

Az újabb fejlemények kérdéseket vetnek fel az NDK jövőjével kapcsolatban. Az ország új vezetői kétségbe esetten próbálják fejüket a víz szintje felett tartani. Úgy néz ki, lehetséges, hogy szabad választásokat tartanak, a hatalmon lévő kommunista párt pedig már jelezte készségét a koalícióra más, nem kommunista pártokkal.

Az NDK-ból egy újabb Lengyelország válhat, ahol a kommunisták kisebbségben vannak a kormányban. Ennek esélyeit növelték a szovjet kormányzóvivő tegnapi moszkvai megjegyzései. Geraszimov azt mondta, hogy a Kreml együtt tud élni a nem kommunista NDK-val,

amíg az ország kulcsfontosságú tagja marad a Varsói Szerződésnek.

Kényes átmenetnek vagyunk tanúi Kelet-Európában. Hogy segítsen a helyzet stabilitásának megőrzésében, Kohl nyugatnémet kancellár találkozót javasolt az NDK új pártvezetőjének, Egon Krenznek. Legfőbb feladatuk az lesz, hogy visszatartsák a keletnémeteket a Nyugatra áramlástól, most hogy szabad utazni és jöhetnek-mehetnek büntetés, illetve vagyoni veszteség nélkül, ahogy akarnak.

A bizonytalanság dacára a politikai helyzet normalizálódott a két német állam között azáltal, hogy a keserűség és vita fő okát elmozdították. Lehet, hogy Európa térképének átrajzolása megkezdődött. +++

Item: 6608

Kiad sor: 11/10/1989 22:55:46

Om Fejléc: kiad rvk2032 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: Berlin - történelmi pillanatok

Hír:

München, 1989. november 10. (SZER, Világhíradó) - Azon a napon, amelyen úgyszólván minden számottevő nyugati politikai vezető - és tegyük hozzá, jónéhány keleti hivatalos személy is - Európa történetének egyik legjelentősebb fordulatáról nyilatkozott (...), a leglátványosabb és egyben legfélelmetlenebb megmozdulás a valóban őszinte, szívből jövő emberi magatartás színhelye, a szégyenfallal immár több mint 28 év óta kettészelt Berlin volt, az átkelőpontjairól híressé, hírhedtté vált egykori német főváros, melynek nyugati feléből Sasvári Attila a következő jelentést küldte:

- Már mindenki azt hitte, hogy ezúttal sem történik semmi. Az újságírók lassan órájukat nézegették, Günter Schabowski politikai bizottsági tag sajtóértekezlete vége felé közeledett. Elhangzottak a szokásos frázisok a demokratikus megújulásról, a társadalmi párbeszédéről, a szabad választásokról: a központi bizottság akcióprogramját vitatja, amely majd kiutat mutat a válságból.

Szóval a szokásos. És akkor végre az egyik tudósítónak eszébe jutott, hogy ma még nem volt szó a tervezett új utazási törvényről. Kérdésére Schabowski lapozgatni kezdett az előtte fekvő papírok között, majd némi várakozás után közölte: éppen előtte van a minisztertanács legújabb határozata, amely szerint - ha helyesen érti - azonnali hatállyal megnyitják a határokat az NDK és az NSZK között. (folyt.)

Item: 6609

Kiad sor: 11/10/1989 22:58:56

Om Fejléc: kiad rvk2033 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Berlin, történelmi pillanatok - 1. folyt.

Hír:

Történelmi pillanatok szinte észrevétlenül múlnak el. Senki nem ájult el, az újságírók először alighanem azt hitték, hogy rosszul hallanak, aztán lassan nyugtalanság uralkodott el a teremben. De a sajtóértekezlet már véget is ért, még egy kérdés a berlini falról. A fal marad - válaszolta Schabowski, de kit érdekelt már ekkor a fal? Persze, hogy marad - műemlékként.

Rövidesen hatalmas tömegek gyűltek össze a város két fele közötti határátkelőhelyek mindkét oldalán. A keletnémet határőrök eleinte ragaszkodtak a rendeletben előírt kiutazási engedélyhez, de azután 10-11 óra körül elszabadult a pokol. A kelet-berlinieket elkezdték átengedni, mindegy volt már, hogy igazolvánnyal, vagy anélkül, a nyugat-berliniek pezsgősüvegekkel siettek eléjük, az emberek egymás karjába borultak és sírtak örömben. Éjfél felé a határ megszűnt létezni. Az emberek sok helyütt felkapaszkodtak a berlini fal tetejére és a keletnémet őrtornyokba, táncoltak és pezsgővel kínálták a határőröket.

A nyugat-berlini szenátus azonnal összeült egy rendkívüli ülésre. A polgármester Walter Momper szerint ez az öröm napja, amire 28 év óta vágytunk: a berlini fal nem fog minket többé elválasztani.

A szenátus döntései szerint a keletnémet turisták ingyen használhatják a tömegközlekedési eszközöket és megpróbálják megszervezni, hogy már ma zökkenőmentesen folyjon a 100 márkás, úgynevezett üdvözlőpénzek kifizetése.

Az ittmaradók számára újabb ideiglenes szállásokat biztosítanak. A polgármester csak annyit kért a végleg ittmaradóktól, hogy jól gondolják meg e lépést. A turistáktól pedig azt, hogy lehetőleg a számukra ingyenes földalattival, vagy magasvasúttal jöjjenek, ami nem utolsósorban finom célzás volt a füstokádó Trabantokra és Wartburgokra. (folyt.)

Item: 6610

Kiad sor: 11/10/1989 23:01:15

Om Fejléc: kiad rvk2034 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Berlin - történelmi pillanatok - 2. folyt.

Hír:

A helyzet ma reggel 8 órától úgymond normalizálódott. Most már csak vízummal lehet átjönni, amit azonban azonnal és mindenkinek megadnak bármely kelet-berlini rendőrőrsön.

A nagy kérdés persze az: az Egon Krenz vezette keletnémet kommunista párt megnyert ezzel egy ütközetet, vagy végleg elvesztette a háborút?

Sok minden függ attól, hogyan reagálnak az emberek erre a döntésre. Sikert-e a vezetésnek így módon - legalábbis időlegesen

- megszerezni bizalmukat? Megáll-e a menekülthullám, hogyha bármikor át lehet menni az NSZK-ba? Elhiszik-e az emberek, hogy tartós lesz ez az állapot? Ha nem, és a menekülés folytatódik, akkor Egon Krenz és a kommunista párt egyeduralmának napjai meg vannak számlálva. Ha igen, akkor a vezetés haladékot nyert és a belső erjedés valamivel lassúbb folyamatával kell szembe néznie.

Egy valami azonban bizonyosnak tűnik: új korszak kezdődött Németországban és Európában. És talán sosem volt ennyire kedvező a helyzet ahhoz, hogy először a kommunista uralom alatt álló országok történetében végérvényesen győzzön egy valóban népi forradalom. +++

Item: 6620

Kiad sor: 11/11/1989 00:17:13

Om Fejléc: kiad rvk2044 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: "Berlin újraegyesítése megvalósult"

Hír:

München, 1989. november 10. (SZER, Esti mai nap) - Változatlanul ezrek és ezrek özönlenek Nyugatra a két német állam határán át. - Sasvári Attila tudósít Nyugat-Berlinből:

- Keletnémet márkát is elfogadok - tréfálkozott reggel a ház melletti trafikos. És alighanem olyan időket élünk, amikor minden álom és vicc valósággá válhat: mától kezdve egyes nyugat-berlini nagyáruházak tényleg elfogadnak keletnémet márkát 1:10 arányban és a vételár 80 százalékáig. Számos sörözőben pedig ma este 1:1 váltott keletnémet márkáért fogyaszthatnak a kelet-berliniek.

Az üzletek valószínűleg holnap is egész nap nyitva tartanak, kivételt téve az ide vonatkozó törvény hatálya alól. Több helyen ingyenes koncerteket és előadásokat rendeznek keletnémet turisták számára.

Nyugat-Berlinben hirtelen majdnem kétszer annyi lett az ember. A belváros főutcája jelenleg is zsúfolásig tele van berliniekkel. Az utcákon soha nem látott mennyiségű Trabant száguldozik. Ennek ellenére a kelet-berlini oldalon hatalmas tömeg várakozik az átjutásra. Néhol áttörték a még meglévő határákadályokat, és a már semmin sem csodálkozó keletnémet határőrök ettől kezdve még a maradék előírásokkal sem törődtek. A Brandenburgi Kapunál több százan szállták meg az itt némileg kiszélesedő berlini fal tetejét, német zászlókat lengetve.

Az emberek mindenütt nevetnek, sírnak, énekelnek, és semmi kétség: a város újraegyesítése - legalábbis a mindennapi életet tekintve - egyik pillanatról a másikra megvalósult. (folyt.)

Item: 6621

Kiad sor: 11/11/1989 00:20:20

Om Fejléc: kiad rvk2045 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Berlin újraegyesítése - 1. folyt.

Hír:

Nyugat-Berlinben a szenátus épülete előtt több tízezres nagygyűlés zajlott a késő délutáni órákban. A nyugatnémet pártok vezetői és a lengyelországi látogatását félbe szakító Kohl kancellár tartottak beszédet. Este 6 körül újabb átkelőhelyeket nyitottak meg, és további öt helyen tervezik a berlini fal áttörését.

Ugyancsak 6 óra körül hozták nyilvánosságra a három napig ülésezett keletnémet központi bizottság akcióprogramját. A program többek között egy demokratikus koalíciós kormányt és szabad választásokat helyez kilátásba. Közölték ezenkívül, hogy négy tagot menesztettek a nemrég újjáalakult politikai bizottságból, köztük a saját alapszervezete által már leváltott volt hallei körzeti párttitkárt.

A politikai bizottságból elsőként leváltott Günter Mittagot és Joachim Hermannnt most a központi bizottságból is kizárták. Valószínűleg felelősségre vonásukra is sor kerül, mivel Egon Krenz elsősorban őket teszi felelőssé a Honecker betegsége idején kialakult válságért.

A központi bizottság székháza előtt jelenleg párttagok tízezrei tüntetnek. A tüntetők képviselői a keletnémet politikai bizottság tagjainak jelenlétében egymás után kérnek szót, változásokat követelve. Az egyik felszólaló kétségét fejezte ki a rejtélyes okokból folyamatos mosolygó főtitkár, Egon Krenz előtt, hogy a jelenlegi vezetés képes lesz-e végrehajtani a szükséges változásokat.

A probléma kétségkívül az, hogy a részletek - a koalíciós kormány összetétele és a szabad választások időpontja - továbbra sem tisztázottak. Annyi azonban biztosnak látszik, hogy - ellentétben a tegnapi nyilatkozattal - az új utazási rendelkezések véglegesnek tekinthetők. Legalábbis ezt közölte ma este a keletnémet tévéhíradóban a belügyminiszter.

Pillanatnyilag úgy tűnik, hogy a keletnémet vezetés jó üzletet csinált: a berlini falat elcserélte az emberek szabadságáért és ezzel lélegzetvételnyi szünethez jutott. +++

Item: 6753

Kiad sor: 11/14/1989 20:57:19

Om Fejléc: kiad rvk1030 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: Baker és Brandt Kelet-Európáról

Hír:

Washington, 1989. november 13. (Amerika Hangja, Esti híradó) - Az Egyesült Államok lépéseket tesz a kelet-európai reformok előmozdítása érdekében. Az ABC amerikai televízióhálózatnak adott nyilatkozatában Baker ugyanakkor utalt arra is: helytelen lenne, ha az Egyesült Államok egyoldalúan csökkentené a NATO-ban vállalt kötelezettségeit.

James Baker nyilatkozatában elmondotta: a gazdasági és politikai reformok gyors térhódítása a Szovjetunióban és Kelet-Európában a legfontosabb fejleménynek számít a kelet-nyugati kapcsolatok negyven évében. Hozzátette: az Egyesült Államok politikája a folyamat támogatására irányul -, anélkül, hogy saját előnyére használná ki a helyzetet.

Az amerikai külügyminiszter a továbbiakban elmondotta, hogy az amerikai kormány a reformok megvalósítása és a szilárd nemzetközi légkör érdekében segítséget nyújt a Szovjetunióknak. James Baker megjegyezte, hogy az Egyesült Államok még nem ért el annyi eredményt, mint amennyit szeretett volna. Például a fegyverzetcsökkentés terén még kevés az előrelépés. Mindazonáltal elmondotta, hogy az Egyesült Államok - ahol tud - segíteni fog a Szovjetunióknak: technikai-gazdasági segéllyel támogatja Moszkvának a szabad piacgazdálkodás kialakítására tett erőfeszítéseit.

Az amerikai külügyminiszter utalt arra, hogy Washington támogatásában csak azok a kelet-európai országok részesülnek, amelyek valóban gazdasági reformokat vezetnek be. Baker kilátásba helyezte az amerikai honvédelmi költségvetés esetleges csökkentését, ha a kelet-európai reformok a Varsói Szerződésben tömörült tagállamok hadikiadásainak a csökkentéséhez vezetnek. Mindennek ellenére rámutatott: a Szovjetunió továbbra is élenjáró technikával felfegyverzett szuperhatalom marad. (folyt.)

Item: 6754

Kiad sor: 11/14/1989 21:17:41

Om Fejléc: kiad rvk1031 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Baker és Brandt Kelet-Európáról - 1. folyt.

Hír:

Baker végül megjegyezte: bár a Szovjetunió érdeklődést mutat a hagyományos fegyverzet csökkentését illetően, de kézzel fogható jele nincs annak, hogy Moszkva mérsékelné hadikiadásait.

Időközben a nyugatnémet ellenzék vezető személyisége, Willy Brandt - aki a Berlińi Fal építéskor Nyugat-Berlin polgármestere volt - újságíróknak elmondotta: kerekasztal-megbeszéléseket javasolt a nyugatnémet kormány és az ellenzék részvételével annak megállapítására, hogy a nyugatnémetek mennyire viselik szívükön a keletnémetek megsegítését, hogy azok elindulhassanak a demokráciához vezető úton. Helmut Kohl nyugatnémet kancellár azonban elutasította

a szociáldemokraták egykori vezetőjének javaslatát.

Brandt - aki politikai pályafutása során Nyugat-Berlin polgármestere, és ezt követően nyugatnémet kancellár volt - elmondta: az a jelenet, aminek múlt héten pénteken tanúja volt, amikor a berliniek tízezrei özönlöttek át a megnyitott falon, reményt ébreszt. Hozzátette: nyíltságot, boldogságot, jóakaratot látott, és nem tapasztalt agressziót.

Bonnban egy közös nyugatnémet-lengyel televíziós adás keretében Brandt emlékeztette a riportereket, hogy 28 évvel ezelőtt, amikor a keletnémetek máról-holnapra felépítették a falat, ő volt Nyugat-Berlin polgármestere. Elmondta, hogy jól emlékszik 1961. augusztus 13-ikára, a Berlini Fal felépítésének napjára, amelyet életének egyik legszomorúbb eseményének nevezett. Hozzátette: nagyon elszomorította az a tény, hogy Nyugat-Németország barátai és védelmezői 28 éven keresztül semmi változást nem tudtak elérni.

A szociáldemokrata vezető most, hogy megnyitották a falat, kifejezte örömét, és elmondta: a látvány - hogy a berliniek százezrei szabadon mozoghattak a megosztott városban - nagy boldogságot jelent számára. Hozzátette: nemcsak ő volt az egyetlen, aki hitt abban, hogy ennek a napnak el kellett jönnie. (folyt.)

Item: 6755

Kiad sor: 11/14/1989 21:23:25

Om Fejléc: kiad rvk1032 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Baker és Brandt Kelet-Európáról - 2. folyt.

Hír:

Willy Brandt a továbbiakban utalt arra, hogy az utóbbi napokban az események Kelet-Németországban jó irányt vettek. Alapvető változást lehet megfigyelni a keletnémetek hozzáállásában: nem szervezetek kezdeményezték a változásokat, hanem maguk az emberek, akik a jövőben felnőtt polgárként akarnak fellépni.

A szociáldemokrata vezető rámutatott: a keletnémetek az információ szabad áramlását, szabad utazási lehetőséget követelnek, és az utóbbi néhány napban már nagyon sokat értek ezen a téren. A következő lépés a szabad választások megvalósítása lesz.

A keletnémet vezetőség közölte: lehetségesnek tartja, hogy 1991-ben szabad választásokat tartanak.

Időközben Helmut Kohl folytatta lengyelországi látogatását, és ma Lublinba érkezett, ahol tiszteletbeli doktorrá avatták. Kohl a lublini katolikus egyetemen diákok előtt kijelentette: a lengyel népnek, amely túlélte az évszázados megosztottságot és elnyomást, megőrizte nemzeti, szellemi és kulturális egységét, meg kell értenie Németország jelenlegi álláspontját. A nyugatnémet kancellár

hozzátette: egy nemzet történelmi egységét nem lehet mesterségesen megsemmisíteni, a Német Demokratikus Köztársaságnak semmi jogalapja nincs, hogy létezzen. Egy nemzetet politikailag megosztani lehetetlenség, és egy ilyen megosztásnak nincs jövője.

Kohl a keletnémet eseményeket a szabadság viharos szelének nevezte, amely végigsöpör Európán. Ugyanakkor megjegyezte, hogy nemcsak a németektől függ, hogyan alakítják sorsukat -, Németország sorsa elválaszthatatlanul összefügg egész Európa sorsával.

A kancellár kijelentette: tartós, békés rendeződést akarunk Európában, amelynek keretében a német nemzet visszanyeri egységét és önrendelkezési jogát. Felhívta az Európai Gazdasági Közösség figyelmét, hogy legyen segítőkész és rugalmas a közép- és kelet-európai államokkal szemben, amelyeknek messzemenően át kell alakítaniuk politikai, gazdasági és társadalmi rendszerüket. Kohl hozzátette: széleskörű együttműködéssel támogatják a reformfolyamatot. (folyt.)

Item: 6756

Kiad sor: 11/14/1989 21:25:30

Om Fejléc: kiad rvk1033 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Baker és Brandt Kelet-Európáról - 3. folyt.

Hír:

A nyugatnémet kancellár pénteken Varsóban aláírt egy kétmilliárd dolláros pénzügyi segélycsomag-tervezetet -, azon kívül Kohl és Mazowiecki lengyel miniszterelnök közös deklarációt írt alá, amely a két nemzet jövőbeli kapcsolatait rögzíti. Kohl kancellár ebből az alkalomból kijelentette: Európa kitárult a lengyel nép előtt, hogy Lengyelország aktívan részt vegyen Európa holnapjának alakításában. Hozzátette: Európa nem teljes, és elképzelhetetlen Lengyelország nélkül.

Végezetül összegezve így szólt: Európának szüksége van a szabad Lengyelországra és a szabad Németországra -, mindkét nemzet polgárainak közös szabadságára. +++